

Załącznik
do uchwały Nr 156/16
Rady Gminy Celestynów
z dnia 29 czerwca 2016 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE CELESTYNÓW
NA LATA 2016 – 2018**

Celestynów, czerwiec 2016 rok

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Diagnoza demograficzna i społeczna	4
2. Infrastruktura społeczna	10
3. Zasoby instytucjonalne i kadrowe	12
4. Analiza SWOT	13
5. Cele Programu	14
6. Przewidywane efekty	14
7. Adresaci Programu	15
8. Realizatorzy Programu	15
9. Termin i harmonogram realizacji	15
10. Finansowanie Programu	18
11. Monitoring	18
Podsumowanie	18

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Celestynów na lata 2016 – 2018, zwany dalej Programem, został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.).

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji, gmina w ramach zadań własnych wynikających z ustawy, ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenia go w odpowiednie narzędzia. W tym celu opracowuje 3 letni gminny program wspierania rodzin, który jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy.

Niniejszy Program przedstawia zintegrowane kierunki działań realizowane w zakresie wspierania rodziny.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej skuteczną.

Prawidłowy rozwój dziecka jest możliwy w dobrze funkcjonującej rodzinie. Natomiast jeżeli w rodzinie pojawiają się trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i rodzina nie potrafi samodzielnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych, wszystkie instytucje zobowiązane do wspierania rodziny powinny podjąć na jej rzecz określone działania.

Podstawowym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. To także praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, mająca na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Aktami prawnymi dotyczącymi działań na rzecz wsparcia rodziny są :

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz.446 z późn.zm.);
- 7) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r. poz. 1863).

W części diagnostycznej Programu ukazana została skala zjawiska rodzin dysfunkcyjnych na terenie Gminy Celestynów na podstawie bazy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przedstawiono również zasoby instytucjonalne i kadrowe, oraz potrzeby w obszarze pracy z rodzinami.

W świetle zadań ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji to jest: Sądu Rodzinnego wraz z organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Urzędem Gminy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Kościołem Katolickim oraz organizacjami pozarządowymi.

Powyższe dane posłużyły do przeprowadzenia analizy SWOT, na podstawie której wyznaczono cele oraz opracowano harmonogram realizacji Programu.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo – wychowawczych przy współpracy samorządu i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Jednostką, która koordynuje zadania związane ze wspieraniem rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

1. Diagnoza demograficzna i społeczna

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie.

Gmina Celestynów położona jest w województwie mazowieckim i jest jedną z 8 gmin powiatu otwockiego. W skład gminy wchodzi 15 miejscowości. Gminę Celestynów na koniec grudnia 2015 roku zamieszkiwało ogółem 11 459 osób w tym: kobiet – 5893 i mężczyzn – 5566. Dzieci w wieku 0 - 17 lat – 2267 oraz osób w wieku 18 lat i więcej 9192.

Tabela nr 1. Stan ludności gminy

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Wiek 0-17 lat	Wiek 18 lat i więcej
11 459	5893	5566	2267	9192

Źródło: Dane z Urzędu Gminy

Z posiadanych danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2015 r. Gmina Celestynów liczyła 11 459 mieszkańców, większość stanowią kobiety tj. 51,43 % ogółu mieszkańców.

Tabela nr 2. Osoby bezrobotne z terenu gminy

Wyszczególnienie	Rok 2015
Liczba osób bezrobotnych ogółem	321
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	140
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	69
Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą Ośrodka	109

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2015

Z ogólnej liczby osób zarejestrowanych, tylko 69 osób bezrobotnych posiadało w 2015 roku prawo do zasiłku pieniężnego wypłacanego przez Powiatowy Urząd Pracy, natomiast 109 osób skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej tj. około 34 % z ogółu bezrobotnych.

Spośród osób bezrobotnych 15 osób zatrudnionych było na terenie gminy, z tego : 5 osób przez pięć miesięcy w ramach prac społecznie użytecznych oraz 10 osób przez dwa miesiące w ramach realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).

Bezrobocie stanowi poważny problem społeczny, mający wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Tabela nr 3. Rodziny objęte świadczeniami

ROK	2013	2014	2015
RODZINY, OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	187	191	194
Liczba osób w tych rodzinach	476	491	487
Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	65	58	36
ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY			
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych	380	353	342
Liczba dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych	489	453	431
Jednorazowa zapomoga	109	89	96

z tytułu urodzenia dziecka			
Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne	153	149	151
Liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego	66	60	60
Ilość prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych	86	179	109
USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE, DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	1	1	1
Liczba osób przebywających w DPS	3	3	3
DOŻYWIANIE			
Liczba dzieci i uczniów objętych dożywianiem	118	117	125
ASYSTENT RODZINY, PIECZA ZASTĘPCZA, NIEBIESKIE KARTY – PRZEMOC W RODZINIE			
Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny	13	11	15
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	2	2	2
Ilość procedur Niebieskiej Karty	32	40	61

Źródło: Opracowanie własne.

Z powyższej tabeli wynika, że w latach 2013 - 2015 :

- liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej jest na tym samym poziomie,
- liczba świadczeniobiorców świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego jest na tym samym lub podobnym poziomie,
- na podobnym poziomie jest liczba świadczeniobiorców ubiegających się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka.
- na tym samym poziomie są potrzeby w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz umieszczenie osób w domu pomocy społecznej,
- wzrosła liczba dzieci i uczniów objętych dożywianiem,
- wzrosła liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej pozostaje na tym samym poziomie,
- nastąpił znaczny wzrost prowadzonych procedur „Niebieskich Kart”, związanych z przemocą w rodzinie.

Tabela nr 4. Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Rodziny z dziećmi	94	398
o liczbie dzieci		
1	22	70
2	48	198
3	18	88
4	2	12
5	2	15
6	2	15
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne	27	96
o liczbie dzieci		
1	10	29
2	12	45
3	4	16
4 i więcej	1	6
4 i więcej	1	4

Źródło: Sprawozdanie MPiPS -03 za 2015 r.

Tabela nr 5. Powody trudnych sytuacji rodzin

WYSZCZEGÓLNIONE PROBLEMY	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Ubóstwo	152	380
Potrzeba ochrony macierzyństwa	17	87

w tym: Wielodzietność	14	78
Bezrobocie	109	282
Niepełnosprawność	55	65
Długotrwała lub ciężka choroba	22	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	19	77
w tym:		
Rodziny niepełne	10	32
Rodziny wielodzietne	3	16
Alkoholizm	8	17
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	3	4
Zdarzenie losowe	6	8
Sytuacja kryzysowa	1	1

Źródło : Sprawozdanie MPiPS-03 za 2015 r.

Powodami trudnej sytuacji życiowej i ubiegania się o świadczenia były następujące: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego oraz zdarzenie losowe.

Tabela nr 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Rodzina o liczbie dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba osób w rodzinie
1 dziecko	3	3	7
2 dzieci	5	10	18
3 dzieci	3	9	13
4 dzieci	1	4	6
5 dzieci	1	5	7
6 dzieci i więcej	2	12	16
RAZEM	15	43	67

Źródło : Sprawozdanie MPiPS-03 za 2015 r.

W rodzinach z dziećmi, gdzie występowała bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, na wniosek pracowników socjalnych 15 rodzin objętych zostało wsparciem dwóch asystentów rodziny. Wśród nich dominowały rodziny z dwojgiem dzieci. Łącznie pomoc w 15 rodzinach otrzymało 67 osób.

Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdań oraz informacji od pracowników socjalnych wynika, że w latach 2013 – 2015 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w różnych formach przedstawia się podobnie. Wzrosła natomiast liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. Wymagają one pomocy w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Tabela nr 7. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Rok	Liczba rodzin z dziećmi, którym przydzielono asystenta rodziny	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
2013	13	55
2014	11	50
2015	15	67

Źródło: dane własne

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem dziecka, w którym zaspakajane są jego podstawowe potrzeby. Stanowi niezwykłą wspólnotę, stanowiącą model i normę dla wszystkich innych grup społecznych. Rodzina funkcjonująca prawidłowo stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, która bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim podstawowym obowiązkom względem dzieci ani rozwiązywać swoich problemów.

Praca z rodziną dysfunkcyjną, to ścisła współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym, a gdy rodzina jest objęta kuratelą, także z kuratorem społecznym lub zawodowym.

Rodzinom udzielana jest kompleksowa pomoc uwzględniająca wielowymiarowość w podejściu do rozwiązywanych problemów poprzez: wsparcie asystenta pomoc rzeczową, dożywianie dzieci w placówkach oświatowych oraz pracę socjalną rodziny, udzielane świadczenia finansowe.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem. Działania asystenta obejmują analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie. Polegają one między innymi na wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Od 2013 roku zostało umieszczonych 2 dzieci w zawodowej pieczy zastępczej. Gmina ponosi miesięczne wydatki na dofinansowanie kosztów pobytu dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odpowiednio w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim i w następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W ramach swojej działalności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Problemem przemocy w rodzinie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny, którego celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania

przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy. W 2015 roku wpłynęły 43 „Niebieskie Karty”, z tego : funkcjonariusze Komisariatu Policji w Celestynowie założyli 41 NK i 2 NK założyli przedstawiciele służby zdrowia oraz kontynuowano postępowanie z roku 2014 dla 18 „Niebieskich Kart”. Ogółem prowadzono postępowanie dla 61 „Niebieskich Kart”. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w ciągu 3 dni od daty wpływu „Niebieskiej Karty” powołuje grupę roboczą. W 2015 roku odbyło się 61 posiedzeń grup roboczych, których koordynatorami byli zawsze pracownicy socjalni powoływani przez Przewodniczącą Zespołu zgodnie z zapisami regulaminu. W ramach posiedzeń grup prowadzono rozmowy motywujące, edukacyjne, profilaktyczne oraz wspierające. Rozmowy były prowadzone zarówno z osobami doznającymi przemocy domowej, jak i osobami stosującymi przemoc. Ponadto pracownicy socjalni monitorowali sytuację w tych rodzinach. Zakończono 52 postępowania w sprawach przemocy domowej, z powodu jej ustania lub z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań. Odbyło się 16 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 37 wyjazdów pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Policji w celu monitorowania sytuacji rodzin dotkniętych przemocą.

Na podstawie udzielonych upoważnień Gminny Ośrodek Pomocy w Celestynowie realizuje także ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1863). W 2015 roku wydano 262 Karty Dużej Rodziny - dla 52 rodzin wielodzietnych. Jest to znaczna pomoc dla rodzin wielodzietnym, która oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3 +, zarówno w instytucjach jak i firmach prywatnych. Posiadanie karty ułatwia dostęp do rekreacji oraz obniżenia kosztów codziennego życia.

2. Infrastruktura społeczna

Realizacja Programu możliwa jest dzięki wykorzystaniu szeroko rozumianej oferty instytucjonalnej gminy Celestynów o znaczącym potencjale placówek oświatowych, placówki kulturalnej i opieki zdrowotnej oraz Gospodarki Komunalnej, która zajmuje się gospodarowaniem zasobów mieszkaniowych gminy.

Wyżej wymienione instytucje mogą przyczynić się do realizacji zadań podejmowanych w ramach Programu wspierania rodziny w gminie Celestynów.

Tabela nr 8. Podstawowa infrastruktura społeczna gminy

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba mieszkań w zasobie gminy	55	39	40
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy	29	17	14
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	24	24	25
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne	20	14	14

Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, dzienny opiekun)	0	0	0
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun)	0	0	0
Liczba przedszkoli	2	2	2
Liczba miejsc w przedszkolach wraz z oddziałami przyszkolnymi przy szkołach	495	501	476
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolach wg. złożonych wniosków	60	12	11
Liczba szkół podstawowych	5	5	5
Liczba szkół gimnazjalnych	1	1	1
Liczba szkół ponadgimnazjalnych	0	0	0
W tym: liczba szkół przygotowujących do zawodu	0	0	0
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży	3	3	3
Liczba gminnych bibliotek publicznych	2	1	1
Liczba domów kultury	1	1	1
Liczba obiektów sportowych	4	6	6

Liczba boisk przyszkolnych	14	14	14
Liczba podstawowych zespołów opieki zdrowotnej	1	1	1
Liczba szpitali	0	0	0

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2015 dla gminy Celestynów

3. Zasoby instytucjonalne i kadrowe

1) Instytucje i placówki umożliwiające realizację Programu Wspierania Rodzin :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
 - * Zespół Interdyscyplinarny;
- Placówki oświatowe;
 - Szkoły i Przedszkola;
 - Świetlice szkolne;
- Posterunek Policji;
- Gospodarka Komunalna;
- Urząd Gminy;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
- Gminny Ośrodek Kultury;
 - Biblioteka Publiczna.

2) Zasoby kadrowe

- Pracownicy Socjalni;
- Pedagodzy Szkolni;
- Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Dyrektorzy Szkół i Przedszkoli;
- Nauczyciele;
- Pedagodzy;
- Lekarze i Pielęgniarki;
- Przewodniczący GKRPA,;
- Policja,
- Kuratorzy Sądowi.

4. Analiza SWOT

W planowaniu strategicznym stosowane są różne techniki analityczne. Jednak najczęściej wykorzystywaną metodą jest Analiza SWOT, która opiera się na badaniu dwóch grup czynników: wewnętrznych i zewnętrznych.

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

Analiza SWOT stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie.

Wnioskowanie szans i zagrożeń w przedstawionej poniżej części niniejszego Programu oparte zostało na zestawieniu mocnych i słabych stron.

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Celestynów pozwoliła na sporządzenie i opracowanie analizy SWOT.

Poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz analiza szans i zagrożeń:

MOCNE STRONY – STRENGTHS - UTRZYMAĆ	SŁABE STRONY - WEAKNESSES - ZLIKWIDOWAĆ
<ul style="list-style-type: none">• Wykształcona i przeszkolona kadra posiadająca umiejętności w zakresie pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi.• Aktywna i dobra współpraca instytucji działających na rzecz rodziny.• Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.• Baza instytucji wspierających rodzinę w szczególności GOPS, Placówki oświatowe, Policja, Sąd, PCPR.• Działanie jednostek organizacyjnych, instytucji oraz GKRPA na rzecz lokalnego wsparcia dla rodzin z dziećmi.• Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.• Szeroka działalność Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki Publicznej.• Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.	<ul style="list-style-type: none">• Brak Punktu Konsultacyjnego i fachowej pomocy psychologa.• Brak środków finansowych na zatrudnienie specjalistów pracujących z osobami mającymi problemy opiekuńczo - wychowawcze w rodzinie.• Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.• Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.

SZANSE – OPPORTUNITIES - WYKORZYSTAĆ	ZAGROŻENIA – THREATS – ZAPOBIEC
<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca świadomość społeczna. • Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia. • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • Wzrost zaangażowania społeczności lokalnej na rzecz dziecka i rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Złożoność problemów rodzin. • Poczucie bezradności i bierności rodzin w rozwiązywaniu problemów. • Problemy alkoholowe członków rodzin. • Zagrożające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież . • Rozszerzenie zjawisk patologicznych, np. agresja, przemoc, uzależnienia.

Powyższa analiza została przeprowadzona przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i opiera się na wiedzy i doświadczeniu osób zajmujących się pomocą rodzinie. Na podstawie analizy SWOT można stwierdzić, że dominują zarówno mocne, jak i słabe strony związane z pomocą dziecku i rodzinie. Wiele jest również zagrożeń, jednakże korzystając z szans, można wiele zmienić w tej dziedzinie.

Program opiera się na ściślejszej współpracy instytucji z rodzinami, dla których został opracowany. Należy również uwzględnić fakt, że Program dotyczy pracy z rodzinami, których działań czasem trudno przewidzieć i które mogą zmienić prognozy pomimo, że z analizy SWOT wynikają skuteczne działania, oparte o posiadane zasoby instytucjonalne i kadrowe.

5. Cele Programu

Cel główny:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe :

Cel 1. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Cel 2. Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze celem przywrócenia jej zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji.

Cel 3. Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Cel 4. Wspieranie rodzin sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem.

6. Przewidywane efekty

- 1) stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- 2) polepszenie ich sytuacji życiowej,
- 3) wsparcie dla rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,

- 4) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dla dzieci i rodzin,
- 5) zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- 6) wielopłaszczyznowe wsparcie dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem,
- 7) ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

7. Adresaci Programu

Rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

8. Realizatorzy Programu

Głównymi realizatorami Programu są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Urząd Gminy;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Posterunek Policji;
- Sąd Rodzinny;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Placówki oświatowe;
- Zakład Obsługi Szkół;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
- Gminny Ośrodek Kultury;
- Biblioteka Publiczna.

9. Termin i harmonogram realizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 rozpocznie się po jego przyjęciu przez Radę Gminy Celestynów i będzie kontynuowany do 2018 roku.

Program jest dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

CEL 1 . Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących			
Nazwa zadania	Termin realizacji	Osoba/podmiot realizujący	Wskaźnik
Podejmowanie działań profilaktycznych – realizacja programów edukacyjno – profilaktycznych. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, promowanie zdrowego stylu życia -organizowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu	2016-2018	Pracownicy socjalni, Placówki oświatowe, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, GOK, Biblioteka Publiczna	Liczba odbiorców
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz analiza zjawisk rodzających zapotrzebowanie na pomoc społeczną	2016-2018	Pracownicy socjalni	Przyczyny udzielania pomocy, liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
Realizacja pracy socjalnej polegającej na wzmacnianiu lub odzyskaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	2016-2018	Pracownicy socjalni	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej, Liczba zawartych kontraktów socjalnych
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii /leczenia odwykowego.	2016-2018	Pracownicy socjalni GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Liczba osób które podjęły terapię,
Pomoc rodzinie w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny biologicznej	2016-2018	Pracownicy socjalni Asystent rodziny, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, PCPR	Liczba rodzin, do których dzieci powróciły z pieczy zastępczej
Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	2016-2018	GOPS Celestynów	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
CEL 2. Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo - wychowawcze celem przywrócenia jej zdolności do prawidłowego wykonywania funkcji			
Zapewnienie wsparcia rodzinie w formie: - asystenta rodziny - rodziny wspierającej	2016 -2018	Pracownicy socjalni	Liczba rodzin którym przydzielono asystenta rodziny/rodzinę wspierającą,

Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej (pomoc finansowa i rzeczowa)	2016 -2018	GOPS, Placówki oświatowe, Zakład Obsługi Szkół	Liczba rodzin objętych pomocą, Liczba dzieci objętych dożywianiem
Organizowanie spotkań, poszerzających wiedzę rodziców dot. opieki i wychowania dziecka (podniesienie kompetencji wychowawczych)	2016 -2018	Pracownicy socjalni, Placówki oświatowe, SP ZOZ	Liczba spotkań, Liczba uczestników
Organizowanie dla rodzin spotkań służących wymianie doświadczeń oraz zapobieganie izolacji w formie grup wsparcia	2016 -2018	Pracownicy socjalni Placówki oświatowe	Liczba rodzin/osób objętych wsparciem
Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach programów i projektów	2016 -2018	Pracownicy socjalni, Placówki oświatowe	Liczba programów zajęć,
CEL 3. Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego			
Prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin	2016-2018	Pracownicy socjalni, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Placówki oświatowe, PCPR, GKRPA	Liczba rodzin/osób
Rozszerzenie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, praca socjalna)	2016-2018	Pracownicy socjalni, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Placówki oświatowe, GKRPA	Liczba rodzin/osób korzystających z poradnictwa,
Zapewnienie miejsc w przedszkolach	2016-2018	Placówki oświatowe	Liczba miejsc, Liczba dzieci
Aktywizacja i Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2016-2018	GOPS, PUP, Urząd Gminy,	Liczba osób
CEL 4. Wspieranie rodzin sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem			
Zorganizowanie pomocy i wsparcia rodzinom posiadającym niepełnosprawne dziecko	2016-2018	GOPS, PCPR, SP ZOZ, Placówki oświatowe, GOK, Biblioteka Publiczna	Liczba rodzin/osób

10. Finansowanie Programu

Finansowanie zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Celestynów oraz środków pozabudżetowych, pozyskanych z programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny.

11. Monitoring

Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie. Program ma charakter otwarty, co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

Raport z Programu będzie sporządzony w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Na zakończenie realizacji Programu przeprowadzone zostanie podsumowanie z raportów rocznych.

Podsumowanie

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Celestynów na lata 2016 – 2018 zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Rodzinie zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i umiejętności. Wsparcie dla rodziny będzie miało charakter profilaktyczny.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny.